

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 11/03/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 366: Người thế gian không thấy được phước báu chân thật

Người thế gian thường thấy phước báu hữu lậu, trước mắt và tạm thời mà không thấy được phước báu chân thật. Hòa Thượng nói: ***“Người thế gian cho rằng có tiền tài và địa vị là phước báu. Điều này nhìn thấy đã là sai rồi! Chân thật mà nói, người thế gian luôn không nhìn thấy ra phước báu chân thật và phước báu chân thực.”***

Phật pháp giúp người thấu hiểu được rằng phước báu thế gian chỉ là tạm thời, có được một chút thuận tiện và hưởng thụ nhưng rồi sẽ dẫn người đi đọa lạc. Phước báu thế gian nhà Phật gọi là “tam thế oán”: Đời này tạo phước, đời sau hưởng phước, đời sau nữa lại thọ báo. Có ai hưởng phước mà không tạo nghiệp đâu?

Người ta chỉ cần có một chút tiền trong túi là liền nghĩ đến ăn uống, tiêu xài, nhằm thỏa mãn tập khí xấu ác của bản thân. Nếu khoản tiền chúng ta có tương đương một chiếc xe ô tô thì chúng ta nghĩ đến một chiếc xe ô tô, nếu khoản tiền mua được một căn nhà thì chúng ta liền nghĩ đến căn nhà. Chẳng mấy ai nghĩ được rằng, từ khoản tiền này, mình phải mau mau mà tri ân, báo đức, mau mau cúng dường cha mẹ, cúng dường những vị ân nhân đã từng giúp chúng ta hay những người thầy, người cô đã dày công chăm sóc và dạy dỗ cho chúng ta.

Chúng ta hãy quán sát lại trong đời sống của mình để biết rằng việc tri ân, báo ân là rất quan trọng. Hòa Thượng từng dạy chúng ta phải sống trong thế giới biết ơn. Hãy tự xét nghĩ để thấy rằng cả cuộc đời khi chúng ta có mặt ở thế gian, chúng ta mang biết bao ân đức: ân cha mẹ, ân quốc gia, ân thầy cô, ân những người đã thành toàn cho mình. Cho nên, nếu sống mà không có ý niệm tri ân thì cả cuộc đời này trở nên vô nghĩa.

Một cầu thủ bóng đá nổi tiếng thế giới, khi người thầy dạy anh chơi bóng đầu tiên đến thăm nhưng anh không có nhà, anh liền lái xe đi tìm thầy của mình.

Đến nơi, thấy hoàn cảnh sống của thầy vất vả, anh liền tặng chiếc đồng hồ có giá trị rất lớn mà mình đang đeo cho thầy và dặn khi nào thầy cần, thầy cứ bán đi. Đây chính là tâm tri ân, báo ân.

Có rất nhiều những câu chuyện cảm động như thế trong xã hội. Một người làm thực nghiệm thực tế đã để tiền trong một cái giỏ, treo lên cây và viết một câu rằng: “*Bạn hãy lấy đủ dùng và để dành cho người sau*”. Ai đi qua cũng lấy hết, duy chỉ có một người chỉ lấy một ít tiền. Người thực nghiệm liền đi theo thì thấy ông chỉ mua bánh mì và thuốc. Sau khi tiếp cận và hỏi vì sao ông chỉ lấy 5 đô la, ông trả lời: “*Tôi thấy có dòng chữ 'Để dành cho người sau' và tôi nghĩ người sau còn khó khăn hơn tôi. Tôi chỉ lấy đủ số tiền chi dùng cho hôm nay.*”

Người làm thực nghiệm biết chuyện ông có một gia đình, từng có một công ty nhưng bị lừa nên rơi vào bước đường cùng là phải vào tù. Sau khi ra tù, vì quá khư này mà ông không kiếm được việc làm. Người làm thực nghiệm liền tặng cho ông một căn nhà, kiếm cho ông một công việc và tìm cách giải oan cho ông. Câu chuyện cho chúng ta thấy sự thành thật, tâm luôn nghĩ vì người khác của ông. Nếu lúc đó ông tham lam mà lấy hết chỗ tiền trong giỏ thì ông cũng chỉ tiêu được vài ngày là hết. Chính vì ông không tham, biết nghĩ đến người khác còn khó khăn hơn mình, nhờ đó, ông đã nhận được sự hồi đáp.

Ở thế gian, người ta cứ nghĩ rằng có tiền tài và địa vị là phước báu. Trong Phật pháp, đó không phải là phước báu chân thật; nó chỉ là phước báu tạm thời. Thế nhưng, người học Phật mà không nhìn ra được đâu là phước chân thật, đâu là phước tạm thời thì đây là một sai lầm đáng tiếc. Thậm chí, người ta còn vui khi có phước báu tạm thời và cho rằng đó là do Phật ban cho họ. Họ từ một đạo tràng nhỏ giờ phát triển thành đạo tràng to, thậm chí số lượng đạo tràng còn tăng lên thêm vài cái. Họ cho rằng việc này là do Phật ban. Liệu Phật Bồ Tát đang làm việc đó hay yêu ma quỷ quái làm việc đó? Chúng ta nên nhớ rằng Phật Bồ Tát “*thành nhân chi mỹ, bất thành nhân chi ác*”. Nghĩa là nếu các Ngài cho chúng ta nhiều tài vật quá thì chẳng khác nào hại chúng ta, làm cho tâm tham ngày càng thêm lớn.

Bàn Phật hay chiếc bàn tôi ngồi đây, bao nhiêu năm nay, đều là những vật dụng khâu nhặt ghép lại. Vật chất có thể tạm bợ nhưng chúng ta thấy được giá trị thật của nó. Ngày ngày, chúng ta vẫn có thể sử dụng nó để học tập. Nhà Phật gọi

chỗ ngồi học Phật pháp là pháp tòa, nơi căn nhà mà chúng ta học Phật pháp là pháp thất. Nhiều người bỏ qua giá trị thật của vật dụng, rồi đi tìm những loại gỗ quý để làm bàn. Phật từng dạy rằng: “*Nhất thiết hữu vi pháp, như mộng huyễn bào ảnh*” - mọi vật chất đều là giả. Chúng ta phải biết mượn vật chất giả để tìm giá trị thật.

Nếu chúng ta chìm trong cái giả là sai rồi! Người học Phật mà như vậy thì chưa giác ngộ, vẫn là người mê. Bài hôm trước Hòa Thượng nói thế gian này không có ma, cũng không có Phật. Ma và Phật đều ở nơi tâm chính mình. Mê là Ma và Giác là Phật. Cho nên, nếu chúng ta chọn cái giả, chọn sự hào nhoáng, bóng bẩy, cho rằng thứ gì tốn thật nhiều tiền thì thứ đó mới có giá trị thì quan niệm này hoàn toàn sai rồi!

Hòa Thượng từng dạy chúng ta ảo danh, ảo vọng là giả, không phải thật. Mọi hưởng thụ vật chất thế gian, công danh phú quý cũng là giả. Hương của hoa có thể thơm nhưng không bay được ngược gió, không bay khắp muôn phương giống như hương của đức hạnh. Người tin Phật hay không tin Phật đều xem trọng người có đức hạnh. Bác Hồ là một nhân vật như thế, người năm châu bốn biển đều cung kính tán thán Bác. Bác là hiện thân của hương đức hạnh. Đây mới là giá trị thật.

Ở thế gian, người ta cứ nghĩ rằng có tiền tài và địa vị là phước báu, nhưng đó không phải là phước báu chân thật. Hòa Thượng nói: “*Trong Kinh Hoa Nghiêm đã nói bị người ta đánh mà không đánh lại, bị người ta mắng mà không mắng lại, tâm bình khí hòa, không có một chút ý niệm oán hận. Đây mới là phước báu! Con người này mới là con người có phước báu chân thật. Người có phước báu chân thật có thể cảm động được chư Phật Bồ Tát hộ niệm, có thể cảm động được tất cả thiện thần gia trì.*” Dường như phước báu này người thế gian không cần. Thậm chí nhiều người học Phật, nhưng nếu học giả dối thì họ cũng không cần. Họ cho rằng tâm thanh tịnh không bằng có tiền, có vật chất, có địa vị. Nhưng họ không biết rằng người có tâm thanh tịnh thì sẽ có tất cả.

Hòa Thượng nói: “*Chỉ có một việc nhỏ không như ý thì trong tâm liền nổi cơn oán hận, liền oán trời trách người. Qua mấy ngày, tâm vẫn chưa bình lặng. Xin nói với các vị, con người này, cho dù là đại phú đại quý cũng là tướng bạc phước mà thôi. Đặc biệt là những người dễ dàng tức giận thì rất dễ dàng tạo nghiệp. Đây là người chân thật không có phước.*” Nhà Phật có nói: “*Lừa*

thieu rừng công đức”, hay là “Nhất niệm sân tâm khởi, bách vạn chương môn khai”, hoặc là “Nhất niệm sân tâm khởi, tiên đạo luân hồi”! Ngày ngày, vì tức giận nên họ dễ dàng tạo nghiệp, đốt hết rừng công đức, phước báu của bản thân.

Hòa Thượng nói cho chúng ta về hai tiêu chuẩn của người có phước đó là: “Rất cần trọng vì người lo nghĩ, xa lìa ác pháp, một lòng hướng thiện, có thể nhẫn, có thể nhường, có thể tiết kiệm. Chân thật làm đến được cả việc như khi có người vô cớ làm tổn hại đến mình mà mình không tức giận thì đây mới là người chân thật có phước. Ngoài ra, người gặp được chánh pháp và có thể một lòng một dạ, không hề có hai tâm, chỉ là y giáo phụng hành thì đây là người có phước. Đây mới là người có tướng đại phước.”

“Người mà đã gặp được chánh pháp nhưng không chịu nỗ lực, chăm chỉ học tập thì đó là người có tướng bạc phước. Ngay đời này họ làm sao có được thành tựu?” Có người nhìn người khác làm được liền đặt câu hỏi sao mình không làm được! Hãy quan sát thì thấy người ta cũng bắt đầu như mình mà người ta đã thành công, vậy mà giờ đây mình bắt đầu lại từ đầu. Tuy nhiên, người như vậy vẫn còn tốt vì còn biết để bắt đầu lại; trong khi đó, thực tế có rất nhiều người không biết làm như vậy, vẫn là buông xuôi.

Hòa Thượng nói: “Học Phật không phải là một sự việc dễ dàng. Ngay trong đời này chúng ta gặp được chánh pháp, nhất là gặp được pháp môn Tịnh Độ thì đây là việc vô cùng khó được. Chân thật là 'bá thiên vạn kiếp nan tao ngộ' - trăm ngàn muôn kiếp mới được gặp.” Thế nhưng có biết bao nhiêu người đã gặp được cơ duyên này mà dễ dàng bỏ trôi qua, ngày ngày vẫn tùy thuận tập khí xấu ác của mình.

Hòa Thượng tiếp lời: “Ở trên Kinh, Phật dạy chúng ta, pháp môn Tịnh Độ là ngay một đời thành tựu, còn các pháp môn khác không thể ngay một đời thành tựu. Chúng ta gặp được pháp môn Tịnh Độ, ngay trong đời này, chúng ta liền có thể siêu vượt sinh tử. Cơ hội này là vô cùng khó có được. Đây mới là phước báu chân thật! Đây mới là phước báu chân thực!” Hòa Thượng dạy rất kỹ để chúng ta hiểu rõ thế nào là phước báu chân thật, thế nào là phước báu giả tạm. Nếu tu một thời gian mà chúng ta thấy giàu có lên, dẫn dắt nhiều đạo tràng to hơn và cho rằng đó là thành tựu thì thật là sai lầm.

Hòa Thượng cũng từng dạy rằng người trí phải biết đem vật chất chuyển thành phước báu, còn người dại thì mới đem phước báu chuyển thành vật chất. Nhiều tiền tài, địa vị rồi thì những thứ đó chỉ làm chúng ta tăng thêm phiền não mà thôi! Chỉ vì thỏa mãn cái nhìn của bản thân, cái nhìn của người khác mà chúng ta trở nên khổ sở. Chỉ vì cái nhìn của người khác mà có người trước khi ra đường phải chuẩn bị cả buổi cho đầu tóc, quần áo, giày dép, v.v.

Hãy xét cho kỹ những thứ đó có phải là “ta” không? Rõ ràng không phải là “ta”. Những thứ bề ngoài đẹp đẽ cũng giống như hương thơm của một loài hoa: không thể bay được ngược gió, không thể bay được muôn phương. Chỉ có mùi hương của đức hạnh từ một người có đức hạnh mới có thể bay được ngược gió, bay được muôn phương.

Bài học này Hòa Thượng dạy chúng ta phân biệt phước chân thật, phước báu chân thực, đừng giống như người thế gian mà tham cầu những thứ không cần. Trên Kinh Kim Cang, Phật dạy: “*Nhất thiết hữu vi pháp, như mộng huyễn bào ảnh*” - tất cả pháp hữu vi đều như mộng, như bọt nước, như sương chớp. Mộng có thật được không? Chắc chắn là không thật, chỉ là mộng; khi tỉnh ngủ, cho dù muốn quay trở lại mộng đẹp cũng không thể được. Bọt nước có tan vỡ nhanh không? Sương chớp trên trời có lóe lên rồi mất không? Từ đây chúng ta thấy, mọi hào nhoáng, những thứ ảo ảnh xung quanh hiện thực của chúng ta mà ta tưởng là thật ư? Đều là giả! Đến lúc phải ra đi, chúng ta mới thấy rằng: “*Tất cả những thứ này không giúp được gì cho mình, mà bấy lâu nay nó còn làm cho mình lo buồn, hao hơi, tổn sức.*”

Bấy lâu nay, tôi tập viết chữ Hán ba lần sáng, chiều, tối, chứ không như trước đây chỉ viết vào buổi sáng. Tôi viết những câu khiến mình rất tâm đắc như: “*Mộng trung niệm Phật, mộng trung kiến Phật*” – trong mộng niệm Phật, trong mộng thấy Phật. Có nhiều người ngày ngày nghĩ đến tiền nên trong mộng thấy tiền. Nếu chúng ta niệm Phật nhiều thì trong mộng cũng niệm Phật. Hôm qua, tôi viết câu: “*Tâm khẩu tương ưng*” và hôm nay tôi viết câu: “*Hữu khẩu vô tâm*”. Những câu này đều là những điều Hòa Thượng từng nói. “*Hữu khẩu vô tâm*” – đừng để bản thân mình chỉ có cái miệng mà không có cái tâm chân thật.

Bài học hôm nay rất hay, cho thấy bấy lâu nay chúng ta làm chấp, tưởng danh vọng, địa vị, tiền tài ở thế gian là phước báu. Tuy nhiên, đó chỉ là phước

báu tạm thời, phước báu không chân thật. Chúng ta là những người học Phật, chúng ta phải hướng đến tìm phước báu chân thật./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!